

Latweeschu Awises.

1873.

Beezdesmit obtrais gadda gabjums.

No Nr. 1 lihds Nr. 52.

Jelgawâ,

druffahts pee J. W. Steffenhagen un dehla.

Izfais rahditajs.

- Nr. 1.** Wisjaunakahs sinnaš. Jauna godda dseefma. Pehr-
najs 1872. gadš. Daschadas sinnaš. Par kometeem (astu-
swaigšnehm). Antons un Madleene. Preefš latw. mehm-
kurlu ffohlu Sallaspillē zc. Atbilda. Labbibas un pretšhu
tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 2.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Mi-
lestiba. Antons un Madleene. Lubgšhana no Bez-Saulēs.
Labbas laimes laffitajeem! Wihra galwa. Atbildaš. Nau-
das tirguš. Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddinašhanas.
— Basnizās un ffohlaš sinnaš. Basnizās un ffohlaš
sinnašm us jaunu 1873. gaddu. Sinnaš. Sallašmuishas
basnizās eefwehtišhana. Jauna grabmata.
- Nr. 3.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Antons
un Madleene. Teika par Alluffnes eferu. Atwaddišhanahs
no tehwijās. Dhtškerā wezrablim. Preefš latw. mehm-
kurlu ffohlu Sallaspillē zc. Atbildaš. Labbibas un pre-
tšhu tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 4.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Kreerw
walšs budšets 1873. gaddam. Runna. Antons un Mad-
leene. Ispohmeti padohmi. Preefš latw. mehm-kurlu
ffohlu Sallaspillē zc. Naudas tirguš. Labbibas un pre-
tšhu tirguš. Sluddinašhanas. — Basnizās un ffohlaš
sinnaš. Sinnaš. Weena basnizleetu srihde no isg. gaddu
šintena kursemmē. Deens kungs ir muhsu šipra pilš.
Par šw. miffiones darbu Rihnas semmē. Par Pauklas
prahwešta aprinka basnizahm. Preefš ew. lutt. palihdšibas
lahdes. Preefš Zubdu miffiones.
- Nr. 5.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Runna.
No kursemmes ougšgalla. Pagasta waldibas šreedums.
Antons un Madleene. Lohps un tomehr. Pag. miffiones
dahwanas šanemtas. Atbildaš. Labbibas un pretšhu tir-
guš. Sluddinašhanas.
- Nr. 6.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Mišli
laffitaji. Jauna leeta. Antons un Madleene. Sawada
peerahdišhana. Atbildaš. Naudas tirguš. Labbibas un
pretšhu tirguš. Sluddinašhanas. — Basnizās un ffoh-
laš sinnaš. Sinna. Jēsus basnizās babru namš Peh-
terburgā. Par šw. miffiones darbu Rihnas semmē.
Dseefmīna darbu eefahloht.
- Nr. 7.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Antons
un Madleene. Dhtškeris. Preefš kurlmehmo ffohlu zc.
Preefš ew. lutturu palihdš. lahdes. Labbibas un pretšhu
tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 8.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Dru-
žinas is dabbas gudribahm. Antons un Madleene. Dab-
bas isdibbenatajeem un pišpetajeem. Atbildaš. Naudas
tirguš. Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddinašhanas.
- Basnizās un ffohlaš sinnaš. Us Triufungu deenu.
Par šw. miffiones darbu Rihnas semmē. Bibbele pahzelta
Šanskrit wollodā. Wai tam zilwefam, žaur šo apgrehžiba
nabl zc.
- Nr. 9.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Alminu
plehšis. Par dšmtu mahju pahrdohš. Widsemmē. Antons
un Madleene. To eeleez labbi wehrā. Atbildaš. Labbibas
un pretšhu tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 10.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Preefš
teem, šam lohpu ehdamais knaps. Družinas is dabbas
gudribahm. Antons un Madleene. Augsti škunšneeki.
Šaimneeku ffohla. Labbas laimes laffitajeem! Atbildaš.
Naudas tirguš. Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddina-
šhanas. — Basnizās un ffohlaš sinnaš. Sinnaš.
Miltenbergas pilšehitma weefu namš tā nošauktš „pee Mil-
šena.“ „Eš esmu tāš wihrē.“ Widsemmes un kursemmes
superdentu wahrdi zc.
- Nr. 11.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Dru-
žinas is dabbas gudribahm. Antons un Madleene. Šia-
nas par jaunu grabmatinu. Šaimneeku ffohla. Atbildaš.
Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 12.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Ge-
neralis G. von Šaš. Antons un Madleene. Preefš
Zubdu miffiones. Sluddinašhanas. — Basnizās un
ffohlaš sinnaš. Sinnaš.
- Nr. 13.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Rakšs.
Generalis G. von Šaš. Weens pluffas šlimmais. Miš-
šiones dahwanas šanemtas. Preefš latw. kurlmehmu ffohlu
Sallaspillē. Par šanu. Labbibas un pretšhu tirguš.
Sluddinašhanas.
- Nr. 14.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Gene-
ralis G. von Šaš. Antons un Madleene. Atbildaš.
Naudas tirguš. Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddina-
šhanas. — Basnizās un ffohlaš sinnaš. Sinnaš.
Krištigas draudšes wezzakee šwehtki. Kā krištigi deewa-
nammi zehlušhees zc.
- Nr. 15.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Ah-
holina-šahles fehšhana. Dseedataju zerribas. Is dabbas
gudribahm. Antons un Madleene. Šaimneeku ffohla.
Labbibas un pretšhu tirguš. Sluddinašhanas.
- Nr. 16.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Išči-
gani. Breefmu brihdiš. Mišto Wisdeggum pappin. Nau-
das tirguš. Sluddinašhanas. — Basnizās un ffoh-
laš sinnaš. Sinnaš. Kā krištigi deewanammi zehlušhees zc.
- Nr. 17.** Wisjaunakahs sinnaš. Daschadas sinnaš. Wiš-
pahrigu latweefšhu dheedāšhanas šwehtku zc. Par daudš-
nato Rihwas walšē zc. Is dabbas gudribahm. Seemas

fwehtu wallarä. Sainneku ffolhla. Preefsch latw. kurlmehmo ffolhlu Jelgawä zc. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 18. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Dhjoka bambuku un taberuu ishibdeschana. I dabbas gudribahm. Seemas fwehtu wallarä. Smeeklu stahstinsch. Urbildas. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Kä fristigi deewanammi zehluschees zc. Zuhstehmi, netirrinaieet famus bebrnus zc. No Formosas fallas.

Nr. 19. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Patetschana. Utschinas walfis. I dabbas gudribahm. Ratotoku dom basniza Kelnä Wohzemmé. Putnau fehroschanahs. Smeeklu stahstinsch. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 20. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. I dabbas gudribahm. Sakkis par nelaimes praweeti. Behnri, nekaitineet lohwinus. Sainneku ffolhla. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Dalbes draudse un basniza. Bezzi laiki un jauni laiki. No Formosas fallas. Pazeetiba.

Nr. 21. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Bischu dsellums un sables pret winnu. Sakkis par nelaimes praweeti. Pukku lappinas. Preefsch latw. kurlmehmo ffolhlu Jelgawä. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 22. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Kursemes lohju aissargaschanas beedribas gaddasinnas par 1872. gaddu. Weddus lectus un ruhfa. Jaunmohdes leedeenas pauti. Sainneku ffolhla. Drufzinas is dabbas gudribahm. Puppas un kartureli lehnä. Kas sablei no daschadeem mehsluem atlegg. Schirmi. Kä sudraba leetas warr dabuht fwohschas. Mai mehnesis jeb „seedonis.“ Pazeetiba. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Wahrds par Baltijas gimnastahm. Stohlmeisteru fapulkeschanahs. Hermansburgas missiones fwehtki.

Nr. 23. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. No Aihwas larra puffes. Par Semastopoles aoleghereschanu. Kas labs, tas labs. Par pluhdu breefmibahm. Jauna grahmata. Nepeemirist' Latseju wallodu. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 24. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Waj pee gaisa grohsbas arri mehnesis lo paspehi. Par pluhdu breefmibahm. Trihs wahrdi. Ko bittes augu-walfit labba darra. Ko I swirbuku perrekkis wehrtis. Smeeklu stahstini. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Hermansburgas missiones fwehtki. Missiones sinnaas. Preefsch latw. kurlmehmo ffolhlu Jelgawä zc.

Nr. 25. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. La Kunga darbi irr leeli darbi. Ko druwai augi atnemm, tas tai zaur mehsluem ja-atdohd. Wibnes isstahde. Par pluhdu breefmibahm. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 26. Sweiks! Latweeschu tautai. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Ko druwai augi atnemm, tas tai zaur mehsluem ja-atdohd. Piltenes prahwesta, Ghdoles z. mahzitaja G. G. Schmidt 50 gaddu amata fwehtku fwinneschana. Sehta, dabba, pfaule. Iffkaidroschana. Laika wehrotaji. Tchwijas dseema. Pukku lappina. Preefsch latw. kurlmehmo ffolhlu Jelgawä zc. Missiones dahwanas faem-

tas. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Kabds wahrds ffolhla draugeem. Stohlmeisteru fapulke Jaunwilli. Bauffas prahwesta aprinka basnizas. Basnizina. Missiones dahwanas.

Nr. 27. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Bilde. Wilsu dimants. Preefsch latw. kurlmehmo ffolhlu Jelgawä. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 28. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Austruma semmes waldineeki — muhsu ween. Generalis G. von Soss. Labbas laimes lassitajeem! Missiones dahwanas. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Bauffas prahwesta aprinka basnizas. Slawas dseema. Sinna.

Nr. 29. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Kabds wahrds par wisrahriku ffolhlmesteru fapulzi. No Sibkes les puffes. Generalis G. von Soss. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 30. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Par dämte mahju wahrdohschanu Widsemme. Dohbele zc. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Stohlmeisteru fapulke dseed. sw. laika Nihgä. Durbes ffolhotaju konferenze. Preefsch ew. lütteru palidst. lahdes zc.

Nr. 31. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Lutrinu draudses fwehtki. Dohbele zc. Tchs 14 jaunus Kreenusemmes dselzetta libnijas. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 32. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Persijas schaks Nasredins. Lutrinu draudses fwehtki. Dohbele zc. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. Bauffas prahwesta aprinka basnizas. La Deewa mahzitaja Jahna Parahdischanas grahmata.

Nr. 33. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Ibsa isfkaidroschana zc. Wezpuischa Kuhdas. Kamruks. Teifmas un pasaffas. Gaisa fuggineeks. Dahwanas. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 34. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Wezpuischa Kuhdas. Weens brhidis. Jautajums. Jauna grahmatina. Urbildas. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. La Deewa mahzitaja Jahna Parahdischanas grahmata.

Nr. 35. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Peesliffums pee Latw. Aw. Wezpuischa Kuhdas. Deggoscha sluddinaschana. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas.

Nr. 36. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Semmes gahle par gaismotaju un filditaju. Wezpuischa Kuhdas. Perreeschu lehnau sohdiabas. Neaismiristi man'. Missiones dahwanas faemtas. Urbildas. Naudas turgus. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. La Deewa mahzitaja Jahna Parahdischanas grahmata.

Nr. 37. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Wezpuischa Kuhdas. Labbas laimes lassitajeem! Sluddinaschanas.

Nr. 38. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Drufzinas is Wibnes isstahdes 1873. Urbildas. Labbibas un prettschu turgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffolhla sinnaas. Sinnaas. La Deewa mahzitaja Jahna

- Parahdischanas grahmata. Preefsch latw. furlmehmo ffohlu Zelgawá.
- Nr. 39.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Wahrds wiffá meera. Par dshwibas aydrohshinanu. Urbilda us deggofchu sluddinaschanu. Urbildas. Sluddinaschanas.
- Nr. 40.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Par dsintu mahju pahrdohshinu Widsemme. Kahds wahrds par seemeku brauzejeem. Kaffeja. Pee wisseem zeenigeem kufshereem. Naudas tirgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffohla s sinnaas. Sinnaas. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata. Melad nau deesgan teiktá. Preefsch latw. furlmehmo ffohlu Zelgawá.
- Nr. 41.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Pee Kursemmes eedshwotajeem luhgshana. Ka ar dsintu mahju pahrdohshinu Kursemme. Ruzzawas dseedaschanas fwehtki. Miblla. Preefsch latw. furlm. ffohl. zc. Sluddinaschanas.
- Nr. 42.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Mescha degshana Wisconsiná Seemet-Ameriká. Saimneeku ffohla. Kursemmes milsu kalns. Teefas fullainis par ffohla usraugu Leishós. Mibllas usmineshana. Urbildas. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffohla s sinnaas. Sinnaas. Sloblotaju sapulzes Tingeres maishá. Bauftas aprinka zettortas sapulzes protokoló. Dahwanas.
- Nr. 43.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Mescha degshana Wisconsiná Seemet-Ameriká. Par webstuku rakstichanu. Wezza Mikkela atwaddishanahs zc. U kur fihlta dshwiba. Abbejas puffes greeshgós jobbins. Dahwana. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinaschanas.
- Nr. 44.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Par atgahdinaschanu. Temsas tunnelis. Urbildas. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffohla s sinnaas. Sinnaas. Par ew. lutteru palihdshibas lahdes darbofchanohs 1872. gaddá. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata.
- Nr. 45.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Par affu rakshanu. Sihda tabru audsinaschana kreewu semme. Slepawiba pilná gohdá. Saimneeku ffohla. Sweiks!
- jaunam dselszellam. Behrneem. Urbilda. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinaschanas.
- Nr. 46.** Sinna. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Spanija. Trihs dehli. Mammuts. Lai dseed, kam eet. Urbilda. Naudas tirgus. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffohla s sinnaas. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata.
- Nr. 47.** Sinna. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Latweeschu draugu beedriba. Kas struttelé notizzis. Zif walstihm parahdu. Saimneeku ffohla. La eet, kas wiffu grubb redseht. Schehlumó. Dahwanas. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinaschanas.
- Nr. 48.** Sinna. Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. 25 gaddu amatu fwehtki. Putteklis par slepkawu. Urbilda. Sluddinaschanas. — Basnizas un ffohla s sinnaas. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata.
- Nr. 49.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Tehwa brablis is Meschineekem. Sluddinaschanas.
- Nr. 50.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Keisarenes Katrinas, tabs leelahs peeminas afmina attlahshana 24. Nov. 1873. Tehwa brablis is Meschineekem. Jauna grahmata. Labbibas un pretfchu tirgus. Urbildas. Sluddinaschanas. Basnizas un ffohla s sinnaas. Sinnaas. Kirsumuischas banizina. Kursemmes laufkoblubuhshana 1872/3 g. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata. Dahwanas.
- Nr. 51.** Wisjaunakahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Latweeschu draugu beedriba. Ji Saulas draudses. Zubras leelums un dshlumó. Mibllas Dshshkera vappu! Zihnishanahs dshwiba. Dahwanas. Sluddinaschanas.
- Nr. 52.** Wisjaunakahs sinnaas. Gadda waffars. Daschadas sinnaas. Zaggadejo laiku notiffums. Weena gaisa fuggineeka brejmihgós gals. Garrihgs un meeshgós darbs. Lai weegli dufs. Dahwanas. Sluddinasch. — Basnizas un ffohla s sinnaas. Par ffohlu buhshinu Zeshu aprinkl 1872/3 g. Us Zelgawas kirpibles laufkoblotaaju konferenzi. Kursemmes laufkoblubuhshana 1872/3 g. Wiffiones sinnaas. Dahwanas zc.

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 1.

Treschdeenâ, 3. (15.) Janwar.

1873.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspeditsija Beshorn f. (Meyher) grahamtu bohde Zelgawâ.

Latweeschu awises kohpâ ar veelikkumu „basnizas un fkohtlas sinnas“ us jaunu 1873. gaddu, makfahs tâpat kâ lihds schim: **1 rubli f.** preeksch wisseem, kas tahs **Zelgawâ** liks fanemt; un **1 rubli 50 kap.** preeksch teem, kam **par pasti** japeesuhtha.

Wissus awischu nehmejus luhdsam atkal jau **pee laika** usdohtees. Zeen mahjitaji un fkohtmeisteri, fkohtweri un pagasta wezzakee tohp luhgti apstelleschanas, kâ lihds schim, mihtl apgabdat. Kas 24 eksemplarus apstelle dabubs 1 wirfâ.

Apstelleschanas peenems: **Awischu nammâ Zelgawâ** Beshorna f. (Meyhera) leelâ grahamtu bohde pee tirus platfcha; **Mihgâ Daniel Minus** f. kantori, teatera un mehwer eelas stuhri; pee **Dr. Bucholz** f. leelâ **Aleksander** eelâ Nr. 18. un **M. Buch** f. grahamtu bohde.

Rahditais: Wisjaunafahs sinnas. Jauna gadda dseefma. Pehrnaiss 1872. gads. Daschadas sinnas. Par kometeem. Antons un Madleena. Preeksch latw. mehnturku fkohtu Sallaspillâ zc. Utilda. Labbibas un preekschu tirus. Sluddinaschanas.

lis von Janischewsky, 75 gaddus wezs, kas ilgus gaddus muhsu awischi latw. awischu nammâ par ekspektoru bijs. Lai Deews meelo wiina dwehseli un dohd tai noguruschai neefai faldu kappâ meeru! R. S—z.

Wisjaunafahs sinnas.

Pehterburga. Par Winna keisarissas gohdibas, leel-firsa un krohnamantineela flimmibu dakteri islaiduschi tahdas sinnas: „Augstais flimmis wissu zauru nakti labbi irr gullejis un drudis gandrihs jau pawissam irr suddis. Spehki wairojahs.“ Gohds Deewam!

Londone. No Ghillehurst pilf. telegrafs sinno, ka 9. Janwar (28. Dzbr.) 12½ pusedeenâ feemafais Franzijas keisars Napoleons III. irr mirris. Jau ten bijs tahds faslimmis un kad dakteri atradda, ka wiinam puhstl effoht afmins gruschi, tad 2 lahgas tohs likka igreeft, bet wiinam nebija wais spehka wafschu drudil uszeft. Par schi wibra dshwibas gahjumu, preeksch kurra nehen wehl wissa pafaula trihzeja un kas taggad kluffumâ, no sawas tautas un walsts istumts sweschneeziba nomirris, te ihumâ dohm schahs sinnas. — Kahrli Ludwigs Napoleons 20. April 1808 kâ Hollandeeschu kehniina Ludwig Napoleona treschais dehl ir raid dsmmms. Kad wissi wiina wezzakee brakti un raddi bija nomirruschi, tad winsch fewi eeraudsija par Franzijas krohna mantineeku. Toreis tur waldbija kehniinisch Ludwig Jilips. 2 reises winsch mehginaja Franzijâ dumpu jelt, lai par waldneeku tur taptu, 1836 un 1840, bet wolti, ne Franzijas kehniina trohni bet zeetumu winsch panahja. Til 1848, kad dumpineeki kehniinu aisdstina un brihwalsti Franzijâ eezehla, Napoleona partija wiina eezehla par brihwalstipresidente. Bet jau 1852 2. Dzbr. winsch usmettahs Franzijai par keisaru. Samu tautu stipri waldidams un laimigus karrus wefdams winsch augstu gohdu bij panahjis, kamehr tas no wiina til besdeewigi jelts Bahzu-Frantfchu karsch 1870 wiinam makfaja trohni, brihwibu un walsti.

Zelgawâ 29. Dezember 1½ no rihta pehz ilgas gruhthas wahrgschanas ar weeglu nahwi nogahja sawa Deewa preekschâ zeen. latw. aw. lassitajeem pasihstams wezs kungs, Kahr-

Jauna gadda dseefma.

(no Hebeke, pahrtulk. no G. F. Schönberga).

Lihds ar preekeem behdas sperr
Kohpâ laika fohlus:
Bahrgas wehtras — faules smaiddi,
Suhtras raises — preeka raidi
Rohku rohtâ dohdahs.

Kur ritt dascha affara,
Turpat seed irr rohle.
Mainahs allaschin bes kludhas:
Lepnâs pillis, kâ eeksch buhdas,
Affaras un preeki.

Wezzâ gaddâ jau bij tâ,
Tâpat buhs ar' ja unâ.
Saulle lezz un semmê laischahs,
Mahkonas fazellahs — kaisahs,
Deews teem zellu rahda!

Deews lai dohd, kas pahr mums wald',
Swerr ar taisnu swarru,
K atram sawu preeka starru,
Behdâs pazeeschanas warru,
Schimnt jaunâ gaddâ!

Katram dshwes zellinâ
Utrast freetnu draugu.
Meeru sirdi — mahjâs, laukâ,
Saberribâ faldâ jautâ
Terriba lai wadda!

Behrnais 1872. gads

irr eewehrojams arri tamdehl. ka tur gandrihs pa wiffahm Ciropas walstihm karra spehka buhshana un eerikte waj tappa jau pawiffam pahzelta un pahrgrohsita jeb kad ne wairahl, tad tatschu pahrgrohsifshana uffahla. Un atkal pee schihs lectas warr flaidri redseht, ka gandrihs wiffur waj wairahl waj masahl nehma par preekschihmi Pruhfchu-Wahzu karra spehka eerikti, kas beidsamaja leelaja karrā til kreetna israhdiyahs. Muhfu Kreemu walsti jauno rekruschu likkumu komissione irr sawus darbus jau pabeigusi un jaunee likkumi tiks apstiprinafshanai preekschā likti; arri winni wiffur sihmejabs us Pruhfchu-Wahzu eerikti. Wahzsemme paschā 1872. gaddā karra spehka buhshana tappa weenlibdfiga darrita, tahda pat Seemelkā Deenwidus Wahzijā. Austrijā arri jauna rekruschu nemschana buhs nogrunteta. Franzijā ar scho gaddu jauna eerikte zellahs. Italiija un Spanija 1872. gaddā wiffas sinnas salassija un wiffu us to fagattawoja, ka warr 1873. g. eefahkumā sawu nodohmu dehl jaunās eeriktes fenateem preekschā likt. Arri Turku semmē tohp us to puffi strahdahts. Belgija un Hollante patlabban wehl turra pahrspreeschana, kur un kā buhtu armija zitadi jarikte. Portugale stipri jau to leetu runnās nehmuft, Wahzsemmes preekschihmei pakkat dsibtees. Sweedru un Norwegu semme arri til tahlu jau spreedusi, ka wiffseem buhs karra klauscha janese. Til Dahnu semme grihb wehl schim brihscham stahwoscha karra spehka weeta wiffu tantu brunnoht. Englante un Schweize gar armijas pahrgrohsifshanahm isg. gaddā wehl neko nedarbojahs. Tā tad redsam, ka pa wiffahm mallahm walstis sawus speklus irr jo warreni nostahdijuschas, lai Deews dohtu, ka sihmetohs til us to wezzu latinisku wahrdu „Si vis pacem, para bellum“ (Ja grihbi meeru, tad effi gattaws us farru).

Daschadas sinnas.

No eekschsemmehm.

Kurssemmes muishneeku wezzakais Dhsolmuishas dsimifkungs barons von Recke irr no sawa amata atteizes un jauna faulshana irr kirspehlehmi jau Janwar mehn. peeteikta. Buhš gan grubti tas rohšs pildams, kas zaur schi wihra atkaphschanohs no amata zellahs, jo winsch nebij mis ween sawas muishneeku kahrtas aistahws un wezzakais, bet no Deewa ar dauds dahwanahm puschkohts, tahs pratta leetahd dauds zitteem par labbu un ar jautru garru wehrā nemt wiffas Kurssemmes un wiffu winnas lauschu kahrtu wajadfibas. Kur ween no kahdas leetas wiffai semmei jaunu usplaukschānu zerreja, tur bij gattaws ar wiffu spehku un ar luhgschanahm lihds pat angstakai kahpenei palihgā eet.

Dohbeles semkohpeju beedriba buhshoht, kā dsirdam, no sawas puffes subtiht preeksch isstahdischanas us Wihnes leelo semkohpibas isstahdi, ko schogadd noturrehs, modulli no Kurssemmes semneeku mahjahm, kur masifsi buhs redsamās wiffas dsihwes eeriktes un rihki lihds pat masafam. Darbs buhshoht tohti glihts.

Sallasmuishas Kerfle fainneekam to nakt no 16. us 17. Nowember istaba ar ugguni aishgahjusi. S.

No Preekules 16. Dezember. Bagahjuschā nedelā mehš tahdu taunumu preekschwojuschi, kahds wehl pee mums nehija redsehts, un ko nelad bes noscheloschanas nepeeminesim. 14. Dezbr. waktarā wehlu sagli grihbjeschi Wiggelu mahjās klehti eelaustees, bet tappuschī istrauzeti. Stary p. 10 un 11 trihs wihri eenahkuschi basnijas kroggā un krodhsineeku mohdinajuschī, lai scheem brandwihnu dohd un draudejuschi kroggu aisedesinaht, ja to nedarrishoht. Krodhsineeks nezehlees un kad rasbaineekei mannijuschī, ka kroggā dauds zeffineeku gull, maukuschees probjam. No rihra muhs isbeedeja ta breefmiga sinna, ka Ustubba mahjās slepkawiba notiklusi. Ko lihds schim par to sinnam, irr: Ap puschakti irr weens klauksinajis pee Ustubba kalleja mahjinās lohga un fazzijis, ka tam effoht grahmata kallejam janodohd. Kad kallejs til ahtri durwis ne-attaisjis, tad fazzijusi ta patti bals, waj kallejam effoht bail durwis atdarriht. Tilklihs kā kallejs durwis atwehriš, rasbainees ar meeta gallu tam par galwu wiljis, ka nedsihws pee semmes pakrittis; ohts rasbainees tam gulleadamam wehl kruitis schahwis tā, ka lohde wirs pasirscheem eegahjusi un zaur wehderu eedama pee neerehm apstahjusehs; ohts schahweens, ko istabā schahwuschī, skrambajis kalleja 17 gaddu wezzu dehlu. Nu rasbaineekei fahschjuschi kalleja dehlu, gaspalschu un schahs slimmo mahtri, kas us gultu gullejusi. Zittu neko nau laupijuschī, kā til nau du un fudraba leetas. Pawiffam dabujuschī 21 rubl. 40 kap., 12 ehdamas un 6 masas fudraba karotes. Dsirdam, ka rasbaineekei iseedami fazzijuschī, ka effoht pahrskattijuschees, us scheem tee to ne-effoht nodohmajuschī. Rasbaineekei redseti, ka tee par leelzefku us Embotes puffi aishgahjuschi. Istabā bijuschī 2 rasbaineekei, treschais ahra us wakti stahwejis. Eefahkumā raudsijuschī kreewisli runnaht, bet ne-effoht to labbi prattuschī un runnajuschī tad latwisli. Muishā schi sinna til ap p. 8. no rihra atnahja, tā ka slepkaweem us karstahm pehdahm newarreja pakkat dsibtees. Kallejs Kalkerts, kas slepkawibai par uppuri krittis, bija no wiffseem, kas to pasinna, gohdahts un mihlohts firmgalwis, 68 gaddus wezs. Lohde, ko kreidakteris no lihka ijnehmis effoht gandrihs 1 1/2 zollu garra un gandrihs 1 zollu zaurmehra (Spiklugel). Beezi no muhsu fainneekem brauja pa dascheem zeffeem slepkawu pehdas dsiht, bet deemschehl tahs nau usgahjuschi. Slepkawu beidsamee mahrdi, ko tee aiseedami fazzijuschī, buhtu tā prohtami: fennahl bija tanni paschā kalleja mahjinā wezpuihs kahdus 20 gaddus dsihwojis, kurfch laudihm neleedsa, ka lohti bagahts effoht. Preeksch 1 1/2 gaddeem tas scho weetinu atstahja. Waj slepkawi bija nodohmajuschī schim usbrukt? Deews to sinn. — 11. Dezember tappa diwi sirgu sagli pee muhsu basnijas krogga it newilfchu fanemti. Leischi no Sallantes apgabbala wedda no muhsu bahnuhscha linnus. No scheem weens eerauga, ka winna diwi sirgi, kas tam preeksch kahdahm nedefahm sagti, steddels eebraukti, bes scheem wehl treschais sirgs. schweisfulkis, pee kamanahm peefeets. Leischi tuhda

peh; teem prafta, kas firgus ſche atbraufuſchi un ferr ſchidinus pee bahrdas. Schidini gan fazzija, ka winai nemas nefianocht, kas tohs firgus te atbrauzis, bet leezi-neeku bija papilnam, kas redſejuſchi, ka fanentee ſchidni firgus atbraufuſchi. Schidini tappa pilſteesai noſuh-titi. — Bahru nedelu laika ſagki pee mums daſchäs fleh-tis eelaufuſchees jeb eelauftees mehginajuſchi. Neevenai no tahm mahjahm, kurras rafbaineeſi peemeljejuſchi, nau funnu. — Waj ſagki ſweſchineeki jeb muſſu apgabbala laudis, nefinnam wehl fazzijt. g.

No Kaulazmuſſiſchas. 15. Dezember i. g. weens no muſſiſchas kalpeem, Andrei Schidni pee kullamahs maſchi-nas nelaimē tizzis. Rabbidu maſchina laiſchoht tam weena kahja eeſſihdejuſi trummeli un azzumirli bijuſi neranta un fajakaidita ſmalſas druppäs, ta ka appakſchä gallas gab-balus tikkai falaffijuſchi. Gan wedduſchi ahtruma pee daktera, bet tikkai wehl weenu deenu un nakti dſihws pee-tizzis un tad ſawu garru iſlaidis. Seewa ar maſu behr-nau ar karſtahm behdu aſſarahm aiſgohjuſcho ſemmes flehwi guldinajuſchi. Zif tuwu man mans gals jau klah-tu, to neweens zilweſ ſinnaht mahk! A. K—k.

No Leepajas puſſis 18. Dezember. Muſſu apgab-bala no Grohbinas lihdi Wentai ſakritta 1. un 2. Dezbr. dſiſch ſneegs un peh; tam eſtahja ſals, kas daſchdeen lihdi 19 grahdu turrejahs, ta ka nedelas laiku jauki ar kamanahm warrejahm wiſinatees un nohtigi maſku pee mahjahm peemeſtees. Te uſ reiſ atmettads atkal ſiltais wehſch ar miglu 14. Dezember, kas ſneegu parijs, ka taggad til wehl pa mallas jeſteem ar raggubm warr pa-braukt. Redſem kahdu laiku mums jauns gads at-neſſihs!? — Lai Deews dohd labbu ſeemu, ka muſſu kupli eeſchluſi ruddena ſehja labbi iſmiſtu!

Schorudden kahds no muſſejeem ſawus firgus melle-dams, brauzis to jeſku no Grausduppes uſ Kabili un Krohna Kalnamuiſſiſchas tihrumä, jeſmallä, netablu no Kabiles muſſiſchas, eerandſijis eewehrojama leetu, ko tas pareiſi apluhſojis, par warrenu leelu Deewa darbu ap-brihnojis, prohti, fohti kuplu, dailu un apſom reſnu miſſu ohſolu, kahdu wehl nebi; ſawä muſſiſchä redſe-ji; ohſola m effoht, ka winſch pats iſmehrijis — 27 pehdas zelmar apſahrt, un nemas wehl ne-effoht ned; iſſurtejis, ned; eeſteſejis, bet ſahwoht, lai gan jau kas ſinn zif ſimtus gaddu, it falſch, jauls un zeets ar ſaweem kupleem leelem ſarreem, ka lepna, daila pukke rehwa dahſä, kas nule uſſeedejuſi. Teeſſam ſihwejahs uſ ſcho miſſu ohſolu wezzahs taulas ſinges wahrdi:

(ſtatt. kabb. ſingu grammatikā Nr. 30.)

„Gohds tew peederr, wezzais miſſu ohſola,
ſtaittahs tu par wiſſeem ohſoleem;
Tu mums rahdi Deewa leelu ſpehtu,
Kuplahs tu par wiſſeem ohſoleem!“ —!

E. F. S.

Pehterburga. Kawalerijas wirſkomandeeris leeſſiſts Nikolai Nikolajewiſch iſdewis ihpaſchu pawehli, kurrä offizereem tohp aiſleegts, amata darrifchanäs fatekotees uirunnatees draudſigi. Appakſchneekam buhs ſawu wirſ-neeku arweenu ta uſruunaht, ka peeſauz winna ſſchina un

gohdina par „ſungu“ ſauldamä; wirſneekam atkal buhs ſawu appakſchneeku ſaukt pee ſſchina un pawahreda.

— Pehterburgas wahju-reformirtu baſniza, fur ap-pakſchä bij dſihwoſti, irr nodegguſi. Zaur to leelu ug-guns grehlu irr ſlahde notikluſi pee 150 tuhſt. rubku. Ugguns effoht zaur to zehlees, ka pee ſkurſtenu iſdedſina-ſchanas gan kahds plihſums raddees, zaur ko leeſmas dabujuſchas zittu jeſku.

Uſ Ddeſſas dſelſzeſta irr peenahktas pakkaſ taiſſitas reiſneeku biſſetes, teiz ka wiltiba effoht notikluſi par kah-deem 20 tuhſt. rubl. Gudra blehdiba arri tur atkal at-radduſi jaunu darba lauku.

Perſonas gubernä pahri weetas irr atkal koleera febriga pazehluſees, ta jau irr ohtra reiſe, ka tur ſeemas laika ſchi ſlimmiba rahdahs.

No Irkuzkas rakſta par weenu notiklummu, fur weens turp nodſihts, bet ſwabbdiba turrehts wahju zimmer-mannis, wahrda Gichmüller, kam bijs uſdohts buhweht pee Irkuzkas teatera nammu, irr pret Sibirijas general-gubernatoru Sinelnikowu ne til ween ka rupju mutti wal-kajis, bet duſmu pilns krittis winnam paſſam ar ſawu rohku klah; par tahdu darbu ſaſaukta karra teefa iſdewuſi ſawu ſpreedumu un ohtra deenä noſeedsneeks tappis no-ſchauts.

Nertſchinskas pilſehts (Sibirijä) ſtiwri ſahk uſplaukt, jo tur irr uſeetas dands ſelta ahderes. Iſg. gaddä Bara-nowa ſelta maſgatumäs ween irr 36 birkawi ſelta ſakrahti. Ta ſelta ſmilſchu kahra nau dſiſſi ſemme un warrejuſchi il no 10 birkawi ſmilſchu falaffijt ſelta lihdi pus mah-riznai. S.

No ahſemnehm.

Berlinē jau daſchus gaddus paſtahw beedriba, kas krahj nogreeſtahs ziggaru gallotmites, ko tai no tuwenes un tahlenes peeſuhä, un ko pahrdohdoht par to eekemm, ar to gehrbj nabagus bahreniſchus. No tahlahm puſſehm eet turp ſchahdas dahwanas, no pat Amerikas bij ſcho-gadd pilna lahdiſe atſubtita, ta ka uſ ſcheem ſeemas ſweht-keem warreja wairahk ta 30 behrus ar daſchadeem drehbes gabbaleem apdahwinahk. Red; ko ar tahm druſzinahm ſpehi, kad tahs nemett pa kahjahm, bet krahj uſ ko labbu.

Bruiſchu ſemme ar pehrno gaddu irr labbu fohti pee ſawas eeſchſigas walſts dſihwes pahrlabboſchanas uſ preeſſchu tikluſi. Gan grubti nahzahs jauno aprinku ſik-kumu, kas laudihm paſcheem nu dohd to ſen gaiditu dal-libu aemt pee wiſſu naſtu iſdalliſchanahm, cewest, jo wez-zifka partija rahdija ſtiwru prettoſchanohs, bet jaht nebuhs til grubti, ta firgä uſlahpt. Pee paſchas waldibas nau nekahda tahlaka pahrgrohſiſchana nahluſi un kad arri Biſ-marck dands maſ no ſawahm leelahm naſtahm attrattijees miniſtera preſidentä amatu zittam atdohdamä, tad tomehr winſch ta bij ta buhs ſirds no wiſſas miniſterijas.

— Taggad nu atkal Wahju keiſars no jauna fanih-zis ar pahweſtu. Pahweſts Dezembera mehneſi ſawu kar-dinalu preeſſchä bij turrejis lepnu runnu, kurrä uſ to bahrgako arri aiſnehma Wahju keiſara waldibu un win-nas darrifchanas noſanza ihſi par tahdahm, kas pret pa-ſchu Deewu jeſſotees un ta ſakfoht, pawalſſneekus uſ to

flabbinoja, tahdai besdeemigai waldibai nesneegt to gohdu un klaußibu. Taggad nu dsirdam, ka keisars pehz noturretahm runnahm ar Bismarka firstu irr wissupirms aisleedsis, schahdus pahwesta wahrduß Pruhfchu walßs awißs eelikt, un sawu weetneeku Stumm k. no Rohmas irr atfauzis atpalkat, ne wis pawißsam, bet ar to cemeflu „ihpafchu darrifchanu labbad.“ Redsehs nu, ka ta leeta tahlafi ees.

— Wehl weena leeta, kas taggad eet zaur wiffahm awisehm. Sennakais Napoleona ministeris, herzogß Gramont, irr isfluddinojis daschadus rakßus, zaur turreem gribb israhdiht, ka Franzija nau wis weena us sawu galwu to beidsamo leelu karru pret Wahzsemni usnehmuß, bet ka arri Austrija bijußi pakluffu sawu palihdsibu apsohlijußi. Herzogß gribb atrechtess par to, ka Austrija nenahza glahbt slihtstoschu keisara waldibu. Austrijas waldibas lungi gan rauga grohßitees un to wiffu par neekeem un melleem nosaukt, bet nepatihkami tomehr lohti irr, jo Wahzsemme warr dohmaht: „Tad tahds tu man effi draugs, kas aiß mugguras gattaws arri pret manni eet!“

— Ar wezza gadda walfkaru pa wiffu Pruhfchu walßi tahß kahrfschu spehlmannu bohdes (spehles elles) irr ka jo prohjam noleegtas isbeigtas.

Franzija dauds apgabaldß irr grahmatas useetas, kas laudihm pasluddina, lai turrabs gattami, ka keisars Napoleons katra brihdi warr nahkt un waldibu par saweem mihleem pawalßneekeem atfal usnemt; tohp arri teiktß, ka armija wiffa buhßchoht pa keisaru. Polizeja sinnamß tahdus rakßus meddi un kluffitim kauß semmß.

— Franzijai wezza gadda beigßß bij leelas fasturmes; gan warr sazziht, ka brihwaldibas draugu flaitß pa wiffu walßi bij audßis, bet arri weenwaldibas draugi famettahß jo stipri us weenu rohku un teem isdewahß tautas fapulzß til tahlu wirstohku dabuht, ka leela pufße no winneem tappa eewehleta tai komissionß, kas taggad nu lai apspreesch, ka Franzijas waldibu buhß nostiprinahkt. Presidents Tjers patß firdi no weenwaldneeku partijas, bet redsedams, ka brihwaldiba schim brihscham Frankfcheem til mihla, rauga ka warredams ar gluddeneem wahdeem istikt. Bet waj ilgi ta ees? Taggad fur fapulzes lungi mahja aißbraufufchi Tjers nobrauzis us Parisi un tur gudro un gudro, ka warretu tahß leela karra parahdu atlikßß Pruhfcheem ahtri ismakfahkt. 28. Dezbr. wezzajam lungam nelaiime gaddijusees. Nahzis no Englantes weetneefa un us eelas paslihdjeis, ta ka krittis un stipri fassittees, bet taggad atkal staigajoht it mundri. — Ta siina ka Napoleons Englantß atkal stipri fasslimmis, neleekahß wis pateefiga.

Englantß nupat irr prohwehtß us weenas un tahß paschas telegrafa drabtes reisß laiß sinmas schurp un turp. Das irr jaunß isgudrojums ar sawadu eerikti. Effoht wiffß labbi isdeweess.

Austrijai peeteef wehl arweenu paschai gar sewi nodarbojotees; tahß dauds tautas, kas tai peederr, katra sawas teefibas prassidamahß, darra waldifchanai leelas raifes. Taggad nu jaunß gaddß gribb wispahrigu likkumu eewest deht jaunadas runnas lungu isweblefchanas.

Arri Austrija fahß Jesuitu muhßus trenkahn; no Innsbruckas (Tirolß) tee jau tik lab ka israiditi.

Italijas kehnißsch stahw wehl tapat mas draudßigi ar pahwestu. Pahwestneeki effoht usgahjufchi kahdu wezzu likkumu, kas ta skann, ka katram kattolam, kas nemm dallibu un weenojabs pee kahdahm fwehtahm darrifchanahm ar zittas tizzibas laudihm, ka tahdam buhß no basnizas ismestam tapt. Gribb nu to likkumu isleetaht pret Italijas krohna prinzi, kas gahjis par kuhmu us Wahzu krohna printscha dehlina kuffibahm.

Spanija eelßchligais nemeers dauds mas apluffis, bet isnihjis tas wehl nebuht nau. Arri ta leeta Spaneeßcheem darra leelas nepatihfchanas, ka Amerikas presidents Grants sawß manifestß ar flaidreem wahdeem teizis, ka ja Spanija patti nedohmahß kahrtibu eewest un wehrgu buhßchanu us Kubas fallas nozelt, ka tad Amerikai buhß ja-eet gan palihgß. Bet Spanijas waldiba irr jau par dauds dsikti eelaidusees ar teem wehrgu kungeem us Kubas fallas un manna arri, ka tai truhßt ta spehla wehredßibu us weetas likt isbeigt. Bet gribbedami rahdiht, ka nau wis bailigi no Amerikas nu tomehr arri paschi us labbu dohma, irr isdewufchi pawehli us ohtras fallas Portoriko 4 mehnefschu laikß wiffus wehrgus atlaiß par fwabbadeem zilweekeem; waldifchana apneemahß wehrgu kungeem skahdi atlihdßinahkt. Tur nu gan nau nezil waire to wehrgu, labbi buhtu, tad nu arri drißß Kubas fallu nemtu preeßschß.

Amerika Pensilwanija irr atkal leela dselßzeffa nelaiime notikkufß. Rattu rindß ugguns iszehees, ta ka 19 zilweki fadeggufchi waj tappufchi noßißi, 35 effoht gruhti eewainoti.

Rihnas leelabs paganu walßs keisars nesß sawas kahßas fwehtija un kaut gan paschu kahsu aprakßtu nespehjam pasneegt, jo neweenam no fweßchineekeem nebij brihw tur klahkt buht, tad tomehr daschas sinmas par augßto pahri irr schurp attikkufchas. Saunais keisars gan nesß keisara wahrdu, bet wiffß wiina muhßcha zellinßsch no pat schupula lihds kappam irr ta us to smalkako eepreeßschu zaur likkumeem noliktß, ka winßsch ne dalku nebauda no tahß fwabbadibas, kahda semmakajam pawalßneekam. Keisarim irr 2 pamahtes, weena fouzabs keisarene no rihta pufßehm, ohtra no walfkara pufßehm. Schihß abbas wiffu pirms eezehla 4 feewifchlas, kas keisaru lai nemm mahzibas stundßß par laulibu un tad pehz likkuma usnehma to darbu, ismekleht to laimigo, ko padehlis lai prezzetu. Wiffseem wirßneekeem, kam usangufchas meitas, tappa pawehlehtß, tahß west preeßschß. Bet Rihnß tehwi un mahtes nemas nau tik kahrigi, redseht sawu meitu pa keisareni eezeltu; jo lihds ar to brihdi irr pawißsam atschkirti no sawa behrna us wiffu muhßchu, tur klahkt tahds gohds wehl wezzakeem us to fubrako ja-aismalka. Ta tad arri schoreis gaddijabs, ka tehwi dewa atbildu, ka winnu meitas effoht klibbas, allas, kuprotas waj zittadi krohples. Bet keisara pamahtes nebij ar to meerß, Idewa ohtru pawehli, ka buhß wiffahm fanahkt, weenalga waj smuffas waj nesmuffas, lihßas waj kaisnas. Ta tad nu arri fanahza us rewiju lihds 700 meitenu, wiffas no

Rihneefchu augstmannu raddibas. No schim nu fahka lassihrt arweenu masafus pulzirus, famehr beidsiht bij tif wehl kahdas 60 us listes. Ap to paschu laiku bij keisar ram fapnis. Winsch fapnoja, ka irr eemiblejes eefsch weenas jumprawas, kurrai neganti leels kupris; scho fapni winsch bij pamahthem iskeizis. Nu gaddijahs, ka starp tahm 60 bij weena jauna, bet kuprota un keisarenei prahia schahwahs, kas sinn waj fapnis to neuosihmejoht. Ahrstes tappa atfaukti un iswaizati, ka gan warretu to kupru isnuhziacht un bij arri weens no ahrstehm gattaws fawu gudribu israhdiht. Winsch nehma kuproto meiteni mihiht un dauhht, gribbedams kupru sawelleht jeb eedsiht eefschä, bet bij tif breefmiigi strahdajis, ka meiteni zaur to bij jamirft. Nu nehma zittas preefschä, famehr taggadejo jauno keisarenei iswehleja; ta irr no Mongolu zilts; winnas tehwa tehws bij preefsch 10 gaddeem bendes zirwim nodohs. Bet tai paschä briedi, kur nu dehla meita tai angstä gohdä nahza, arri fen jau par nokautu noirretais wezzis nahza gaismä un staiga taggad it drohfschi, jo neweens ne-usdrohfschinahs keisarenes raddineekam flahht fertees. (N. B.) S.

Effam luhgti lassitajeem veeminneht, ka L. Nr. 51. Nr. 405. l. 7. rinda no avv., kur zaur dr. miss. stahw „sintass“ jalassa — sintess. Schis greeku wahres nosstme „falisschanu“, ta runna no dohnu u. j. falisschanam.

Par kometeem (astu-swaigsnehm).

Kahds kometis issflattahs, to gan wiffi sinnahs, kurri to leelo astes swaigsni preefsch 14 gaddeem (1858) redsejufchi; bet kad nu zitteem kometu dabbiga buhfschana wiffai nepasihstama un pee dascheem zaur winneem wehl mahnu-tizziba zellahs, tad prohwehim ar scheem retteem weefseem drufzin eepasihtees; pee tam mums palihdsehs tee swaigsaupratteji (astronomi), kurri tai debbes isplattijumä, ka kahda fwehtä Deewa gudribas grabmatä flaidrakli lassihrt proht, ne ka dauhjt zitti. — Winni fakka, ka kometi effoht lohzehti muhsu faules walstibä täpat, ka muhsu semme un tee zitti planeti; bet starpiba irr schi, ka planeti irr zeeti, turprettim kometi twaizigi (gahfigi) pafaules meefekti (Körper). Planeteem irr wisseem weenlihdfigi eegarreni zelli ap fauli, bet kometu zelli eet katriis us fawu puffi, daschdaschadi zaur planetu zelleem, tee issteepjahs lohti eegarrendis rinklös (elipses) un ta tad notek, ka kometi daschuireis lohti tuwu*) pee faules nahk, kur mehse tohs redseht warram, tad atkal us ilgeem gaddeem aiseet tahlumä un no muhsu azzihm pasuhdahs.

Ta p.pr. tas augschä minnehts kometis, kurru astronom Donati Florenzä 2. Juni 1858 pirmas zaur kiberi eeraudfija, bija pirmo Oktober, kur mehse to leela spohschumä redsejahm, fawu tuwako jeb klastako stahwolli pret fauli panahjis, un effoht tif 12 mill. un 122 tuhft. juhdses no tahs attahlu bijis, tai paschä laika winsch irr katra sekunde wairahl ka 7 juhdses fawä zella us preefschu dewees. Winna tahlakais zella gals no faules irr aprehknahts us 6800 mill. juhdses un tur winsch tif spehjoht

320 pehdas kattras sekundes laika nofkreet; irr gan leela starpiba! Scha komete weenreisiga abraufschana ap fauli istaisoht 2102 gaddus; ta tad winnu 3960. g. atkal warrehs dabuht redseht. — Ka tahdi aprehknumi riktigi irr, to gan warram tizzeht; jo täpat, ka tee astronomi mums pateikdami, kad faule un mehnes taps aptumshoti, kad tee paschi, ka arri rihta- un zittas swaigsnes usees un no-ees — parahda, ka tee to planetu zellus proht riktigi noswehrt, täpat winni to sinn ar teem kometeem darriht. Ta p.pr. tas Latw. aw. 49. Nr. veeminnehts Bielas kometis, kurra zelsch jau fennahl aprehknahts, irr katra reis tai noliktä laika redsams bijis. Schis kometis pabeids fawu weenreisigu zellu ap fauli par 6. g. un 9. mehn.; winna tahlakais stahwolli no faules irr 128 mill. juhds. tas tuwakais 19 mill. juhds. Tahda wihse winna zelsch eet muhsu semmes lohdes zellam tuwu garram un warreja gan notikt — ka tas Gettingas professoris raksta — ka kahda fastapfschanahs ar muhsu semmeslohdi irr bijufi, ja nu ne ar paschu kometu, tad taf ar kahdu astes stuhri; bet waj tahs krittschahs swaigsnes komete astes druppas irr bijufschas, to masahl warretum dohmaht; jo kad pats kometis gahfigs gaisa lohzehtis, tad ta aste ar newarr zittada buht, ka gahfiga, spihdoscha migla; to jau arri no tam warram manniht, ka, kad kometis zittahm swaigsnehm garram eet — schahs zaur winna asti zauri spihd. Täpat 1819. gaddä irr muhsu semmeslohde 24 stundas no weetas eefsch komete astes bijufi, bes ka ta wiffu masaka gaisa pahrgrohfschanahs buhtu mannihta tap-pufi. — Drihsahl warretu buht, ka tee masee skraidekfi (Asteroiden), kurri leelos barrös fawu zellu ap fauli teff, täpat ka planeti, un noliktas laikös, ka: waffarä no 9. lihds 14. August un ruddeni no 11. lihds 15. November muhsu semmeslohdei jo wairahl tuwojahs — tad schinni 15. Novemberi warbuht zaur komete spehku stipraki peewillkti, muhsu semmes lusti leelaka flaitä aiskhra, ka zittas reises, un tai zauri skreedami tad fawu spohschu trischanu israhdija.

Schis pats Bielas kometis — 29. Dezember 1845. g. — kad astronomi to apluhkoja, isschlehtahs winneem redsoht diwejas dakas. Tas masakais kometis gahja leelajam papreefschu un us kahdu laiku palikka por scho spohschahls; schahda isdallischchanahs mums atkal rahda, ka kometi irr gahfigi gaisa lohzehti.

Kometu flaitis muhsu faules walstibä irr nesinnamä. — Stahsti apraksta 500 kometus, kurri ar flaidrahm azzihm redseti; zaur kiberieem irr wairahl ka 1000 wehrä nemti un wairahl ka no 150 tee zelli aprehknoti. Zaur tahm pahrlabbotahm jaunus mohdes leeluma glahsehni (teleskopeem) tohp katra gaddä 3 lihds 4 kometi pamaniti; 1846. g. irr 8 redseti. Wifs winnu flaitis teel us 100.000 rehkinahse.

Pee wisseem kometeem irr nomannamas schihis trihs ihpaschibas: 1) tas appalais, spohschais widduzis jeb lohdohs; 2) tam aplahrt tas bischli tumfschahls miglas aptehrs un 3) ta starraina aste.

1823. gaddä irr redsetis kometis ar 2 astehm, no kurrahm ta wena gandrihs us faules puffi stahwejufi.

*) Planeti arri irr briescham tuwak, briescham tahlast no faules, bet ta starpiba nau tif leela, ka pee kometeem.

(Astes stahw arween tai puffed, kurra nau pret fauli). 1744. g. irr weens ar 5 astehm til gaischi spihdejis, ka ehnâ stahweht to pat deenâ warrejuschi redseht. 1825. g. bijis atkal weens ar 5 astehm, kurru starri krustifli ween zaur ohtru irr spiggulojuschi.

Kometi pahmaina sawu spohschumu tahdâ mehrâ, fahdâ tahlumâ tee no faules stahw. Irr wianni tik tahlu, ka tohs tik zaur stipreem kikhereem warr redseht, tad tee israhdahs, kâ appalifli, tumfchi mirdsedami miglas-spohschumi, kurru widdus druzzin gaischahls, un wis-wairahf bes astes. 1585. un 1770. gaddâ irr kometi pafchâ faules tuwumâ bes astes redseti.

Daschu reisi arri no kometi miglas-fahrtas isschaujahs us faules puffed gaischi starri, kurri gandrihs tahdâ wihfê laistahs, kâ muhsu seemelu blahsma. Kometi tohp jo gaischaki, kad tee faules tuwumâ nahf; no faules aiseedami paleef ar ween tumfchaki, kamehr beidsiht leelâ pafauls ruhme pasubd, gan ne pawiffam; bet lai pehz gaddeem, gaddu finteucem un gaddu tuhstoscheem*) aikal warretu sawai waldneezei (faulei) tuwotees.

Mahnu tizzigee turreja schohs apbrihnojamus Deewa raddijumus par Deewa sohbarihfli jeb par kahda breefmiga notiffkuma preekschahjeem, kâ: karra, mehra u. z. Wehl 1829. gaddâ kahds Englantes dakters, wahrdâ Forster, bij cedohmajees — libri muhsu apgaismotam gaddufintenim kâ par aplauneschanu — farakstih no 500 kometeem tahs nelaimes, kurras schee parahdidamees pasluddinajuschi. Tâ p. pr. tas kometis, kursch 371. g. preeksch Kr. ar sawu asti par treschu dalku no debbes sneegdams parahdijees, effoht us Greeku pilfchta Spartas nelaimes sihmejis. Tas no 43. pr. Kr., kursch tik spohsch bijis, kâ to pat deenâ warrejuschi redseht, effoht bijis no-kauta Jezara garê; tas no 60. g. pehz Kr., kas spohschahls bijis par useedamas faules starreem, irr rahdijis us kaisera Neros affinslabribu. Zits atkal 590. g. p. Kr. atweddis leelu mehri, kurra stipra schkaidischana par ihsto atwesseloschanahs sihmi israhdijusees; no tam tad arri zeh-lusees ta eerascha, ka pee schkaidischanas draugs draugam usfauz: „Deems palihds!“ — Forsters wehl stahsta no dauds kometeem, arri no ta, kas 1618. g. to breefmigo 30 gaddu karru effoht atweddis; bet no weena, 1668. g. redseta, tas wairahf nesinn ko teikt, kâ tik to, ka schis kometis effoht leelu kaffu mehri atweddis, kursch Westjales semmitê Wahzsemme dauds schurku kchninus nopohstijis! ? — Waj ta nau Deewa darbu saimoschana!!

1858. gaddâ arri dsirdejahm daschu no muhsu tautescheem fehrojam un waimanajam, ka nu swaigsne, kâ flohta pee debbes redsama, schi buhschoht wissu semmi kâ flauktoht isslauzihf; bet — gohds Deewam — lihds schim wehl ta pasluddinafchana nau peepildijusees.

Taisniba gan! to behdigu un baitigu notiffkumu irr tikdauds muhsu pasaulê, ka katriis kometis, lai tas nahf, kad nahfdams — arween atraddihs apgruhtinatâs firdis un apbehdinatâs tautas; bet winsch pateesi nau pee tam wainihgs. — Tapehz nowelsim no wisseem kometeem tahs

*) Daschu kometu zefsch ap fauli irr rehkinahs us 75 lihds 100 tuhst. g.

apwainoschanas un mahzifamees labbahf arri zaur winneem Deewa warrenus darbus atfihf, apbrihnoht un flaweht!

C. M.

Antons un Madleena.

Latwiffi no Chr. Sch—g.

Bagata Muischarraja fainneeka Greetena dahrsâ stahweja kahrâ jautâ pawaffaras pawallarâ Madleena, pafcha fainneeka weeniga meita, un stattijahs us zekka puffed, it kâ ta ko gaiditu. Winnas appata faules zeppure gulleja pee semmes; winnas bruhnee makti karajahs diwas garrâs bisês pahf mugguru; krekla peedurknes bij uswihstias, tahs bij baltas, kâ sneegs un aikalhja diwas appafas baltas elkonee. Winna bij atspeedusees pee behrsina un rehku us azzihm pazehluse winna luhfoja pahf schohgu tahlumâ.

Wesseliga, skaisa meita bija gan Madleena, un kad winnai azzis stattijahs, — un to kairs labpraht darrija, — tad gan warreja fajust, ka winna arridsan bij prahtiga meita. Wezzais skohlmeisters Feldmans fazzija, winsch desmits gaddos ne-effoht tahdu mihlu skohlneezi turrejis, kahda Madleena bijuse, un kad winsch to no skohlas at-laidis, tad winna leelu dalku no winna wezzas firds lihds paehmuise, winsch turroht to meiteni gandrihs par tikpat samannigu, kâ Kalina Antonu, tomehr tikfai gandrihs tikpat; jo Antons gan bij pahf wisseem tas pabrakais. Skohlâ Antons israhdijahs tik tshakls un ismannihgs, ka wezzajam Feldmanim bij par winnu leelu leelais preeks, un winsch tik noschehloja, ka Antons newarreja studeereht par mahzitaju; jo pee studeerefchanas wajag neween labbas galwas, bet arri naudas. Tafschu wezzais skohlmeisters newarreja pahzreest, Antonu nemahzijis, zil ween tik pats eespehja, jo winsch fazzija, ka irr semneekam mahziba derreshoht, un kâ tas nahzahs, ka Feldmana skohlens tappa no zittiem semneekem par kochti mahzitu wihru turrehts; jo winsch pasfaules stahstus un semmes aprakstifchannu tapat fapriatta, kâ wezzais skohlmeisters un rakstih un rehkinahf sinuams arridsan. Tad wehl wezzais skohlmeisters winnu arri druzzin lateinu wallodu bij mahzijis, zaur ko winsch balbeerim Seepju Pehterim bija palizzis par eenaidneeku. Balbeers Pehters probti liffahs par dakteri faultees un turrejahs par mahzitu wihru. Antons isfkohlojees, bij cedrohshinajees fazzihf, ka Pehters ihfi falkoht, effoht uspuhtees nelga.

Wissa pus pasfaule, kâ falkoht, bagata Greetena Madleenu mibleja, kapehz tad arri neubtu Antons to miblejis, kâ zitti? Winsch to arri turreja mihlu, bet ne kâ wissa pasfaule, ne; — bet dauds, dauds wairahf wehl, un kautschu pasfaule bijuse tuhstosch reis leelaka, nekâ winna irr, — un leela tafschu winna irr deesgan. Kalina Antonu nebija wis tikfai tas gudrakais, — ne; bet arridsan tas staltakais un, kas sinuams ta leelaka leeta, tas kreetnakais sehns wissâ zeemâ. Tikfahf nu buhtu bijis wiss labbi, kad tik winnam neubtu ta indewe gaddijusees, buht gluschî nabaga sehnam. Ta sinuams bij leela waina,

to Madleenas tehws, bagatais Greetens, winnam ne-
wareja peedoht, jo fcho bagatiba bij isluttinajufe un
winna eeraaddums bij fazzih: „Kam nau naudas, tas
irr luppats!“ Greetena dehl Inzis bija wehl jo wairahf
lepns, nekã winna tehws. Tã tad nabaga Kalnina An-
tonam Greetena namma durris palikka Muisharrajos
nepe-eetamas. Nabadribu panest irr gruhta leeta, bet
bagatibu nest, irr daschreis wehl gruhtaka, — to rettais
paspeh; ir Greetens to nespehja panest, un winna dahl-
deri tam firdi fazeerinaja un fasaideja, tã la laizigas ahr-
stes to nepratta dseedeht.

Madleena sinnam to leetu zittadi usluhfoja; jo mumã
taifniba jafalka, arri winna Antonu labpraht eeredseja;
winna to mihleja, un schee jauni laudis weens ohtram
jau to bija fazzijuschees: „Mihlestiba neluhlo pehz бага-
tibas.“ Sinnams tahda bagatiba, to Deews muhfu
firdi irr eelizzis, irr zitta leeta. Kad nu Madleena nebij
wis ween kreetna, bet arridsan drohscha meita, tad winna
usnehmahs to zihnischanu stary fawas firds bagatibas un
stary fawa tehwa naudas kullehm. Jauna nefamaitata
firds irr stipra, kad winna fawas mihlestibas dehl zih-
nahs.

Taggad winna bij nogahjufe dahrsã Antonu gaidiht,
kad winsch no druwas pahrnahza. Winnai bij Antonam
fwarriga leeta teizama. Tahlumã ais kahrlu krubma ta
eeraudhja us zetta puttoht un zerreja, ka tas Antons buh-
schoht, bet tas nebij wis Antons; jo drihs atriebja flaisfi
mahleti ratti ar diwi lepneem firgeem, weends missindõs
aishuhgti. Madleena par to flaisfi ejuhgu dihwojotees,
tikko laika atikka, us to braujeju luhfoht. Bet kad ratti
tuwahf peebrauja, tad winna pasfattijas, un bahla pa-
liklufe, issauza: „Al Deews, tas jau irr Ollandeschu
Meiris!“ Birnã azzumirkli Madleena schaubijahs, waj
winna behgtu jeb paliktu, bet tuhdat apdohmajufees, ta
schohgam tuwojahs, un braujeju gaidija. Schis fehdeja
it patihkami fawõs mihlõs rattõs un nezerreja wis, ka
to kas fauffchoht. Madleene winna wahrdu minnedama,
braujeju istraujeja, un schis flaisfi meiteni eeraudsidams,
no preeka uslehjahs, fawus mellohõs us weetas noturreja,
tã ka tee gandrih it atpakkat atgabsahs.

Meira lungs, kas fawõs rattõs pazehlahs, pee 35
gaddeem wezs, bija plezzihgõs, mehrens wihrs no auguma,
ar weffeligeem, tukleem waigeem, un ruddahm azzihm.
Wiss winna isskats us to sihmejahs, ka winnam labbi
krahjahs, un ka winsch arri katram zittam labpraht no-
wehleja, ka lai tam labbi krahthõs. Ka Meiris bij ba-
gahõs wihrs, to warreja tuhdat nojust; winna drehbes
bij smalkas un puslihõs pehz jaunõs mohdes taifitas. Us
melno samta westi karrajahs refna selta kehde un pee
pirffta mirdseja fwarrihgõs selta gredsens.

„Labdeen, Greetena kundse!“ issauza Meiris, diwi
rindas baltu sohbu rahdidams. „Tas irr labbi, ka juhs
man prettim nahkat, — tas irr leels gohõs preeksch man-
nim.“ Bet jaunelle rahdijahs zittadu prahtu turroht, —
winna bischli galwu paleedama Meira fweizinaschanu

fanehma, winna rohfu, to tas tai prettim fneedsa, schlis-
dama neredsoht. Winna flattijahs Meiram, tam bagatam
ahsemju kohfu kuptschim, it dedsiagi azzis, fazzidama:
„Paleekat, lungs, tif fehshoht, — nedohmajat, ka es
juhfu dehl esmu isnahlfufe, — un kad juhs mannis deht
braufsch, tad warrat tuhdat atpakkat greeft.“ —

Tã usbildinahts kohfu kuptschis, flattijahs it ehromti
meitenei azzis, fazzidams: „Kas ta irr par wallodu, jaun-
kundse? — rahdahs juhs manni gribbat krahpt. Waj
juhfu tehws nekõ nau fazzijis? — Mehõs effam, prohti:
juhfu tehws un es, mehõs effam wissu norunnajufchi, —
juhs effat manna bruchte.“

Meitene ar abbahm rohlahm wehzinaja, it kã gribbe-
dama no tahdas wallodas atgainatees un fazzija: „Pa-
leekat tif turvat, lungs, ais schohga un klaufatees, to
es jums teifschu: Es juhs negribbu wis krahpt, lai
Deews man no tam pasarga, — man nau wis lihgfms
prahts, stikkus taifih. Gan es juhs lihõs schim istur-
reju kã fawa tehwa labbu draugu un kã kreetnu wihru,
kas juhs effat, bet pee prezschanas wairahf pagehr —
es nekãju fewi pahredoht, ne par juhfu batkeem un dahl-
dereem, un . . . . .“

Madlenei bija affaras no azzihm janoflauka runna-
joht, „un kad manna nabaga mahte nebuhtu mirrust, tad
ar mannim tif tahl nebuhtu tizzis, un — un, lai juhs,
lungs, sinnat, labbahf es leekohs fewi nosift, ne kã es
bef patifschanas prezschõs.“

(Us preekschu wehl.)

Breeksch latw. mehmfurlu ffohlu Sallaswille

atkal eemafati:

no Bauffkas latw. dr. (3. dahw.) . 3 rubl. 76 kap.

„ Egiptes (Wilkumeests) Wahju dr.
5 rubl., no latw. dr. 3 rubl. . 8 „ — „

pawiffam . 11 rubl. 76 kap.

Jelgawã, 31. Dezember 1872.

R. Schulz,

Jelg. Latw. yilfesta draudf. mahsitajs, Sallaswils
furlmehmo ffohl. direktors no Kurs. puff.

A t b i l d a.

S. D. — S. Baldeews teifschu par mihlahm sinnam.

Vabbibas un pretfchu tirgus Jelgawā, 23. Oktobēr, Rihgā, 30. Dežember un Leepajā, — Septbr. 1872. gaddā.

Table with 4 columns: Raskfaja par, Jelgawā, Rihgā, Leepajā. Lists various goods like 'Išķetw. (1 pūru) rudzu' and their prices in different currencies.

Table with 4 columns: Raskfaja par, Jelgawā, Rihgā, Leepajā. Lists goods like '10 pudu (1 birkawu) feena' and their prices.

Latw. Awifchu apgahdataijs: J. W. Safranowicz.

Sludinafchana s.

Preekfch paganu miffiones tappa eemafchabīs: No Bauflas latw. draudfēs - 8 rubl. 15 kap. " Jodhes " " " 4 " " " Sežawas un Lambertsmuifch. latw. draudfēs " 10 " " " G. Seefemann, Jelgawas wabzu mabzītajs.

No krohna Dignajēs pagasta waldfifchana s zaur fchu tohy finnams darrihts, fa pehymnē- fōs termiāds no Dignajēs magafinehm lobbiba partijās pa 10 mehreem taps ubtrupē pahrdobta un probrī: 10. Janwar Dignajēs teefas nam- mā 187 1/2 iſķetw. rudzu, 210 iſķetw. auſu; 17. Janwar Dignajēs meſchalunga muifchā 115 iſķetw. rudzu, 36 2/3 iſķetw. auſu; 21. Februar Dignajēs teefas nammā 185 iſķetw. rudzu, 210 iſķetw. auſu; 15. Mai 1873 Dignajēs teefas nammā 185 iſķetw. rudzu, 209 2/3 iſķetw. auſu. Klabtātus nolikfums warr latru deenu ſchabīs pagasta waldfifchana s kanzellejā da- buht redseht. 2 Dignajās teefas nammā, 14. Dežember 1872. Pag. wezz: J. Swannitai. Teef. ftr.: Untinowſky.

Leepajas komerz-banka

malfa ſchabūs augkūs par eeliftumeem: a) par ſummabm no 100 rublu ſahlōbt, fas uf pagedrefchānu fatrā laikā iſmafchajamas, 3 1/2 vroz. par gaddu jeb 1 kap. no 100 rublu par deenu; b) par uf neſinnāmu laiku eeliftāhm ſummābm, fas 7 deenas peļz uſteifſchana s iſmafchajamas, 4 vroz. par gaddu; c) par ſummābm, fas noliftōds termiāds no 3-6 mehneſchi iſmafchajamas, 4 1/2 vroz. par gaddu; d) par ſummābm, fas uf ilgaku laiku pret bank- ſcheinehm ar ſupongfeem teef dobtas, kurrē 12. Juni un 12. Dežember fatru gaddu teef iſmafchati un 3 mehneſchi peļz uſteifſchana s malfajamas, 5 vroz. par gaddu. Tablakt nemm banka arri težedamūs rehftmu- mūs un malfa par teem 4 vroz. par gaddu.

Uſaizinafchana.

Wiſſi wee Dinamindēs mabzītāja pa- gaſta (Rihgas kreifē) peerafſtiti un rekrufchu gaddōs ſtabwedami pagasta lohzeſki teef zaur fchu uſaizinati: ohtredeem 16. Janwar 1873, pulſiten 10. preekfchpudēnā, deht rekrufchu lohſchu wilſchana s fanahht; bet jau feſt- deen 13. Janwar no rihta, beſ atraufchana s Rinnuifchzeemā pagasta ſtrihwera diſhwelki fawas malfafchana s nolihdſnāht, paſfēs pahrnainiht un krukamas ſihmes atdohi. — Turklāht teef wiſſas zeen. pilſebtu, muifchu un pagasta polizejas, fa arri zeen. ſtrihwer kungi padewlgi luhati, fcho uſaizinafchānu teem ſchl pagasta lohzeſkeem, fas wīnau aprintōs uſturabōs, miſhligi ſinnāmu darriht. (Nr. 42.) (S. W.) Dinamindēs mabzītāja pagasta waldfifchana s, 22. Dežember 1872.

Cewehrojams.

Widēmme s gubernā, Rihgas awināki buhdas- mas Wengelmuifchā s jeb Zarnitawas l. un II. lohſeſchana s ſchērras pag. lohzeſki zaur fcho teef uſaizinati, ne- iſtrubtdami 17. Janwar 1873 no rihta pulſiten 9. Wengelmuifchā wee rekrufchu lohſeſchana s fanahht, bet to deen preekfch tam fawas nodohſchana s nolihdſnāht un krukamas ſihmes weeneſt. Wiſſas zeen. pil- ſebtu un ſemju polizejas teef luhatas, ſchābdu ſluddinajūmu ſchejeenes wīnau aprintōs diſhw- dameem pag. lohzeſkeem ſinnāmu darriht. Wengelu pag. wald., 22. Dežember 1872. (Nr. 155.) Pag. wezz: P. Jacobſohn. (S. W.) Raſtku wedd.: W. Reubach.

Wiſdewumi

teef dohti a) pret eeliftlatahm prezehm par 7 1/2-9 vroz. par gaddu; b) pret eeliftlāteem wehrtwapihreem 8-9 vroz. par gaddu; c) weſfeles teef lōdſ tablatahm ſinnābm pretti ſenitas par 8-9 vroz. par gaddu. Banka nemm tablaku wehrt-leejas, wehrtwapih- rūs u. t. vr. pret maſebm atlhdfinafchānāhm fawā uſglabbafchānā un apfohlāhs glabbafchānā dohte wehrtwapihru ſupongfes un augkūs pret 1/4 vroz. peļnas eelafſereht. Kupongfes no Kreemu walſts aiſleeneſchana s biſketehm, no Kur-, Wid- un Zaganu ſemmes ſandbrifſebhm, no kommunal aiſleeneſchānāhm (Com- munalanleihen) un no taſhm no waldfifchana s gal- wotāhm aſzijāhm teef, tāwat tā augki, eelafſere- tas. 1

Wangatmuifchā s pag.

Wiſſi wee krohna Wangatmuifchā s pa- gaſta (Rihgas kreifē, Dinamindēs draudfēs) peeraf- ſtiti un rekrufchu gaddōs ſtabwedami pagasta loh- zeſki zaur fcho teef uſaizinati, ohtredeem 16. Janwar 1873, pulſiten 10. preekfch pudē- nās, deht rekrufchu lohſchu wilſchana s Wangatmuifchā s fanahht; bet deenu preekfch tam, t. i. 15. Janwar arri no rihta wee pagasta wezzata Rinnuifchzeemā fawas malfafchana s nolihdſnāht. — Turklāht wiſſas zeen. muifchu, pil- ſebtu un pagastu polizejas, fa arri zeen. ſtrihwer kungi, padewlgi teef luhati, fcho uſaizinafchānu teem ſchl pagasta lohzeſkeem, fas wīnau aprin- tōs uſturabōs, miſhligi ſinnāmu darriht. Wangatmuifchā s pag. waldſch., 22. Dež. 1872. (Nr. 156.) (S. W.)

Rohpu lohpejs,

fas uf tam mabzijeēs, warr uf nahfameem Jur- geem 1873, jeb ja wehletōhs, tuhliht paſtah- wigu weetu dabuht Sawenes muifchā, Laudoh- nes baſnitas draudfē, Widēmme. 3

Benſionehri teef weenenti Kamgthfera eelā Nr. 6.

C. Grünfels. 3

Klaweeru

jeb wiſſada s zittas ſtundas beheneem tohy dohtas 3 Leelajā eelā Nr. 14 eelſch fehtas.

Zaunſaulē (Neu-Nahden) warr preedes bak- fūs, wiſſadā reſnumā, par mehreem zennu da- buht wirtl. Bezſaulē (Alt-Nahden) warr

tihritu brandwihnu

par lehtu zennu dabuht wirtl. (Es taggad diſhwōju leelajā eelā, beklē- meiftera Prābla nammā. 3 Oberhofteefas adwofabīs

Vorkampff-Laue, jaunafāis.

No taſhm pagasta waldfifchānāhm to appafſchā uſſihmetu pagastu. Tulluma awināki, zaur fcho wiſſeem wee ſcheem pagasteem pederrigeem, fas rekrufchu wezzumā ſabw, tohy ſinnāms darrihts, fa ta rekrufchu lohſeſchāna tannīs deenās taps notarrēta: Sitrūmuifchā 5. Janwar 1873, pulſiten 1. peļz pudēnās; Upreſmuifchā, Wiſ- denē un Stahrumuifchā 11. Janwar 1873, pulſiten 9. no rihta Wiſdenēs teefas nammā; Reugesmuifchā, Grentſchummuifchā un Riſchumui- ſchā 12. Janwar 1873, pulſiten 9. no rihta Reugesmuifchā s teefas nammā. 2 Reugesmuifchā, 22. Dežember 1872.

Pagasta waldfifchana s wābrdā

(Nr. 138.) Pag. ftr.: K. Stobbe.

Tāhs wee teem Mundabēs meſchfargeem Schu- mel un Mellāis ſluddinatas ſchagaru ubtrupēs irr iſlittas, wee Schuwella uf 12. un 13. un wee Mellāis uf 15. un 16. Janwar 1873. 1

Rihgas apgabalam.

Rās „Latweefchu awifeſ“ grībb Rihgā ſa- nemt, warr tāhs wee mums apſtelleht un da- buhs par 1 rubl. 25 kap. f. 1

M. un K. Buſch grahmatu bohde.